

Presentació

Un any més, arribada l'hora de començar un nou curs, cal retre comptes de la feina feta. A la publicació que teniu a les mans trobareu el resum d'activitats i actes que s'han dut a terme a l'Institut d'Estudis Catalans al llarg del proppassat curs acadèmic 2008-2009. Un any prou intens que començà oficialment ben entrat el mes d'octubre, quan tingué lloc a la Casa de Convalescència la sessió inaugural. L'Institut es complagué de comptar aquell dia amb la presència del president de la Generalitat, José Montilla, qui visità la institució. El president recorregué les diverses dependències de l'edifici i s'interessà per les tasques científiques i culturals que s'hi desenvolupen. La lliçó magistral «L'evolució del paisatge mediterrani de ribera» la pronuncià el professor Josep M. Panareda Clopés, membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials.

Ja des del setembre, l'IEC prosseguí la commemoració del vuitè centenari del naixement del rei Jaume I amb quatre congressos celebrats a Lleida, Mallorca, Gandia i Girona. La Secció Històrico-Arqueològica i l'Institut sencer han esmerçat esforços a glossar la figura del rei al qual devem molt del que som i del que no som com a poble. Dies abans de l'ofrena floral als patriotes de 1714 amb motiu de la Diada Nacional, es presentà a l'Institut el fòrum de la International Sociological Association. La trobada tractà de «La investigació sociològica i el debat públic» i aplegà nombrosos estudiosos i interessats en la sociologia vinguts d'arreu. Com sempre, per a l'Institut d'Estudis Catalans és un orgull acollir aquesta mena d'iniciatives internacionals, que fan de la nostra una institució oberta.

L'exposició «Rodoreda, espejo de lenguas» s'inaugurà al Centre Cultural Blanquerna de Madrid amb un acte que comptà amb una important representació del món polític i cultural madrileny. L'Institut malda perquè la nostra cultura i la nostra llengua siguin conegudes, car la defensa d'allò propi no va enlloc si no s'és capaç de fer atractius als ulls dels altres els valors que cada cultura representa.

L'exposició del Centenari de l'IEC, «L'Institut d'Estudis Catalans, 1907-2007. Un segle de cultura i ciència als Països Catalans», continuà el seu camí i visità Elna i Badalona. A ambdós indrets la mostra comptà amb el suport institucional necessari i obtingué una calorosa rebuda.

El Cicle de Conferències Magistral, organitzat per la Secretaria Científica, enguany estigué dedicat a l'estudi de l'astronomia, en sintonia amb la celebració de l'Any Internacional de l'Astronomia. L'encarregat d'obrir-lo fou el president emèrit del Climate Institute a Washington i director del Policy Foresight Programme del James Martin Institute for Science and Civilization a la Universitat d'Oxford, el professor Crispin Tickell, qui dictà la conferència «The theory of evolution: 150 years afterwards».

L'estudi de la llengua catalana estigué present al llarg de l'any acadèmic. A finals de novembre se celebraren les I Jornades de Llengua i Estadística, les quals comptaren amb la participació del conseller d'Economia i Finances, Antoni Castells. Pocs dies després, l'Institut inaugurarà a la Universitat d'Amsterdam unes jornades sobre el català, en què es féu una donació de llibres a aquesta universitat, amb la qual signà un conveni de col·laboració.

La Societat Catalana de Sociolingüística organitzà el cicle «25 anys de la Llei de normalització lingüística». El president de la Generalitat, José Montilla, i l'antic president Jordi Pujol vingueren a la Casa de Convalescència a pronunciar sengles conferències magistrals en què repassaren el contingut de la Llei i en valoraren el procés d'aplicació i l'assoliment d'objectius. Tots els secretaris de normalització lingüística d'aquest període participaren plegats en una taula rodona.

L'Institut d'Estudis Catalans ha signat convenis amb institucions diverses per tal d'estrènyer-hi els lligams i fomentar el conreu de la ciència i de la cultura. N'esmento, a tall d'exemple, el conveni signat amb la Universitat d'Alacant per a col·laborar amb el projecte «Constitució d'un corpus textual per a una gramàtica del català antic» o el que permetrà portar a terme l'exposició de reproduccions de documents conservats a l'Arxiu de la Corona d'Aragó, que es farà amb l'ajut del Ministeri de Cultura.

Al llarg del curs, a l'Institut s'han presentat diversos llibres i s'han fet exposicions, concerts i moltes altres iniciatives que no fóra possible referenciar ara i ací. La memòria anual que veurà la llum d'ací a uns mesos us n'informarà amb tot detall.

L'acadèmia nacional es plany del traspàs del membre emèrit Joan Bastardas i Parera, adscrit a la Secció Filològica, antic vicepresident de l'Institut, i dels membres corresponents Robert I. Burns, adscrit a la Secció Històrico-Arqueològica, i Rita Lejeune Dehousse, adscrita a la Secció Filològica.

Les publicacions, cursos acadèmics, trobades culturals, premis i iniciatives diverses en pro de la ciència i la cultura van endavant. Vull agrair a tots els membres, col·laboradors i treballadors de l'Institut l'esforç que esmercen per a fer-los possibles.

Heus ací unes pinzellades del que l'Institut ha fet. Una mirada enrere que encoratja a anar cap endavant. L'Institut d'Estudis Catalans, hereu d'una història ja centenària, continuarà esguardant vers l'esdevenidor.

SALVADOR GINER
President de l'Institut d'Estudis Catalans
5 d'octubre de 2009